

Tescil yılı : 2020

MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ;

Beyaz başaklı, kılçıklı, başakları orta uzunluktadır. Bitki boyu 82-105 cm arasında değişmektedir. Tane rengi beyazdır.

AGRONOMİK ÖZELLİKLERİ:

Yazlık bir çeşit olup soğuklara dayanıklılığı iyidir. Tescil denemelerinde tane verimi 406-897 kg/da arasında değişmiş olup ortalama verim 589 kg/da olarak belirlenmiştir.

KALİTE ÖZELLİKLERİ:

Tescil denemelerinde tespit edilen kalite değerleri; beyaz taneli olan çeşit bin tane ağırlığı 35.6-41.7 g, hektolitreye ağırlığı 71.9-76.2 kg/hl, protein oranı % 13.2-15.0, zeleni sedimentasyon 38-56 ml, alveograf enerji değeri 226-341, su absorpsiyonu % 60.3-65.4, un verimi % 57.1-67.4, yaş gluten % 26.5-32.6, gluten indeksi % 79.9-94.5 arasında değişmektedir.

Verim durumu yıllara ve yerlere göre değişmektedir. Hastalık gözlemlerinde ise çeşitte epidemi görülmemiştir.

İçerik Derleme:
Doç. Dr. Rukiye KARA
Murat ÇALIŞKAN

Dizgi ve Tasarım:
Cihan FIRAT
Ziraat Yüksek Mühendisi

Posta Yazışma Adresimiz:

Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı
Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-
Hacimustafa Mah. Gazi Mustafa Kemal Bulv. No:122
(Adana Yolu üzeri 5. km) Onikişubat/KAHRAMANMARAS

İrtibat Telefonlarımız:

Santral : 0 (344) 237 60 20
Faks : 0 (344) 237 71 96

E-Posta Adresimiz:

dagtem@tarimorman.gov.tr

DOĞU AKDENİZ GEÇİT KUŞAĞI TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

BUĞDAY ÇEŞİTLERİMİZ

**Kahramanmaraş
2023**

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/dagtem>

Buğday insanoğlunun ilk kültüre aldığı bitkilerden biridir ve kültüre alınması günümüzden 12.000 yıl öncesine kadar dayanmaktadır. Kutsal kitaplarda da buğdaydan bahsedilmektedir. Kültüre alındığından bu yana insanların başlıca gıda kaynağı olmuştur. Dünya çapında yaklaşık 216 milyon hektar alandan 765 milyon ton buğday üretilmektedir ve 2 milyar insanın temel gıdası durumundadır. Dünya nüfusunun enerji ve protein ihtiyaçlarının yaklaşık % 20'si buğday tarafından karşılanmaktadır. Bu oran ülkemizde % 53'tür. Buğday başta unlu mamuller olmak üzere birçok gıda ve sanayi sektöründe kullanılmaktadır. Geniş adaptasyon kabiliyetine sahip olan buğday hemen hemen dünyanın her yerinde yetiştirilmektedir. Tarımının kolay ve makineye dayalı olması, pazarlama, taşıma, depolama ve işleme kolaylığı buğday tarımını teşvik etmektedir

İklim ve Toprak İstekleri

Buğday geniş bir adaptasyon yeteneğine sahip olmasına rağmen fazla sıcak ve nemden hoşlanmayan bir serin iklim tahılıdır. Özellikle gelişiminin ilk dönemlerinde (çimlenme-kardeşlenme) sıcaklığın 8-10 °C, olması yeterlidir.

Kardeşlenme ve sapa kalkma arasında da fazla sıcaklık istemez. Kış mevsiminin çok soğuk geçtiği bölgelerde kışlık buğday çeşitleri, kışları ılıman geçen bölgelerde de yazlık buğday çeşitleri tercih edilmelidir. Sapa kalkma ile sıcaklık ve nem isteği artar. Gelişme dönemine uygun dağılmış 600-700 mm bir yağış yüksek verim için yeterlidir. Buğday değişik tip topraklarda yetişebilen bir bitkidir. Bununla birlikte buğday için en uygun topraklar, drenajı yeterli olan derin killi-tınlı topraklardır. Su tutma kapasitesi % 25-30 olan toprak buğday için uygundur.

Toprak Hazırlığı

Buğday tarımında toprak işlemenin zaman ve yöntemi, işlemede güdülen amaçlara bağlıdır. Nadas-ekim sisteminin uygulandığı kurak ve yarı kurak bölgelerde, toprak işlemenin amacı yabancı otları yok etmek, toprakta suyu biriktirmek ve korumaktır. Toprak işlemede, toprağı altüst etmeyen, devirmeyip alttan işleyen aletler kullanılmalıdır. Nemli ya da sulanan, nadassız tarım uygulanıp her yıl ürün alınan yerlerde toprak, hasattan hemen sonra gölge tavı varken pullukla 15-20 cm derinliğinde sürülmelidir. Ekimden öncede kazayağı + tırmık takımıyla ikileme yapıp iyi bir tohum yatağı hazırlanmalıdır.

Ekim

Yüksek bir verim ve kaliteli ürün elde etmenin ön koşulu, tarlada uygun zamanda düzenli bir çimlenme ve çıkışın sağlanmasıdır. Kışlık ekimde, yazlık ekime oranla daha yüksek verim elde edilmektedir. Orta Anadolu için ekim zamanı 1 Ekim-30 Ekim tarihleri arasındadır. Kıyı bölgelerimiz için en uygun ekim zamanı 15 Kasım-15 Aralık tarihleri arasındadır. Toprak sıcaklığının 8-10°C olduğu zamanda ekim yapılmalıdır. Buğdayda dekara atılacak tohum miktarı; ekim zamanına, bin tane ağırlığına, çimlenme ve biyolojik gücüne bağlı olarak 18-24 kg arasında değişmektedir. Yüksek verim için sertifikalı tohumluk kullanılmalıdır. Sertifikalı tohumluk kullanımı tane veriminde % 40 oranında bir artış sağlayabilmektedir.

Gübreleme

Buğday, gübreye genellikle iyi tepki gösteren bir bitkidir. Azotlu gübrenin yarısı, fosforlu gübrenin tamamı ekimle birlikte verilmelidir. Azotlu gübrenin diğer yarısı ise kardeşlenme döneminde veya sapa kalkma başlangıcında üst gübre olarak verilmelidir. Verilecek azotlu gübre miktarı yetiştirme koşullarına (Sulu veya kuru koşullar), çeşidin verim potansiyeline, yağış miktarına ve ön bitkiden toprakta arta kalan azot miktarına göre değişir.

